

**Magyar
Természetvédők
Szövetsége**
Föld Barátai Magyarország

A Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia 2 tervezetéről

**Dr. Farkas István Tamás, ügyvezető elnök
Magyar Természetvédők Szövetsége
ifarkas@mtvsz.hu, www.mtvsz.hu**

Melyek a globális problémák?

- **Környezeti válság, klímaváltozás, biodiverzitás csökkenése**
- **Élelmezési válság, a termőföld fogyása**
- **Pénzügyi és gazdasági válságok**
- **Erkölcsei válság**
- **Globális egyenlőtlenségek**

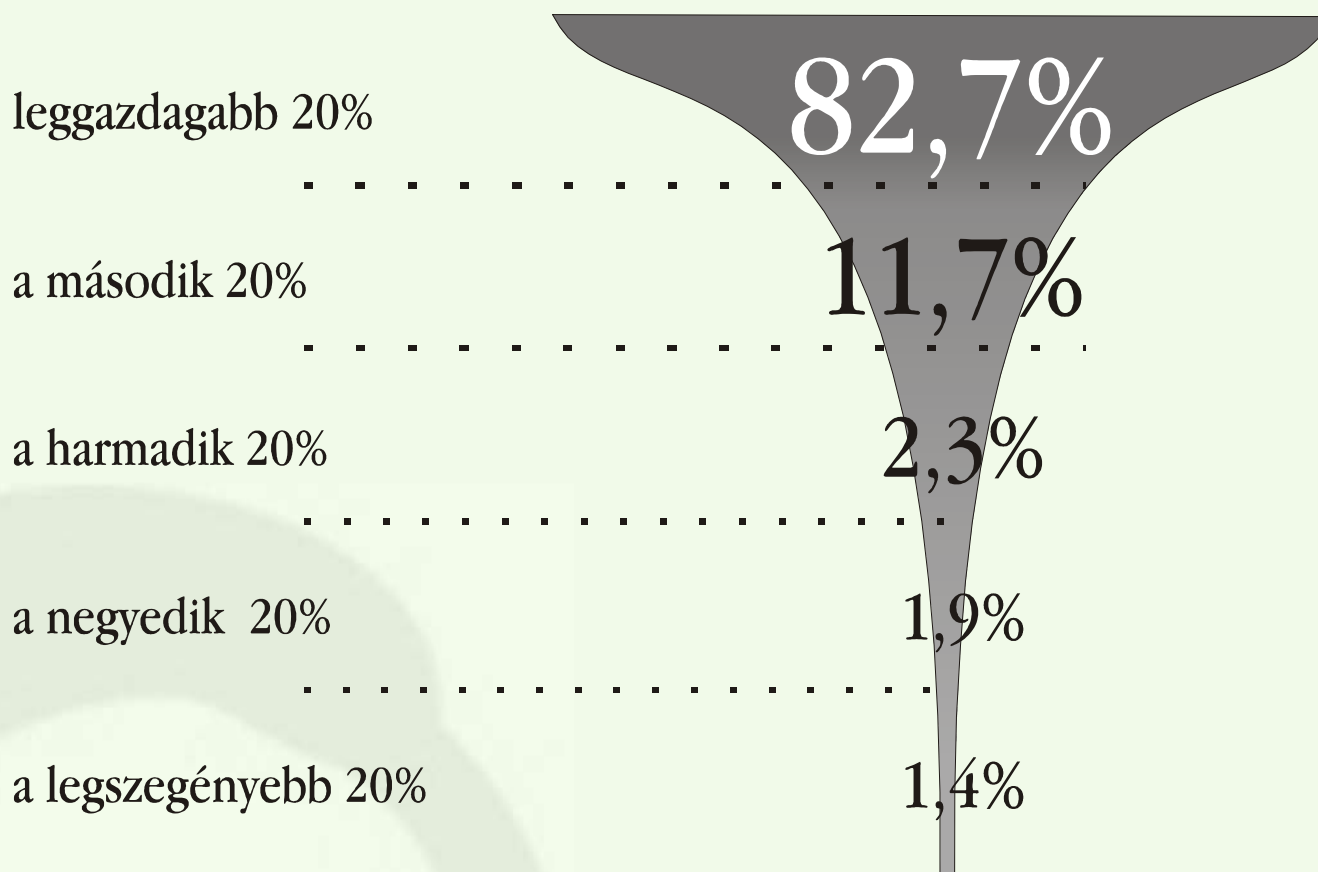

A globális társadalmi olló

A világ népessége és jövedelme

Földhasználat és földterület

földhasználat a
gazdag országokban
(ha/fő)

1 ha

1900.

2 ha

1950.

3-5 ha

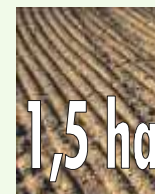
1995.

5,6 ha

3 ha

1,5 ha

a rendelkezésre álló
földterület
(világátlag, ha/fő)

Klímaváltozás elleni fellépés kontextusa

- A klímaváltozás csak az egyik globális probléma**
- Szükséges az ökológiai lábnyom (terhek) csökkentése**
- Úgy kell megtenni a klímaváltozás elleni fellépést és alkalmazkodást, hogy a többi erőforrásra ne terheljen át**
- Strukturális és szemléleti változásokra változásokra van szükség**

A NÉS 2 tervezetről általában

- Alapos, rendszerezett és széles körű terv
- Számos esetben strukturális megoldást kínál
- Egyszerre beszél a rövid távú és hosszú távú lépésekről
- Praktikus is használható az ágazati tervek klímabaráttá alakításához (EU pénzek operatív programjai!)
- Tanácsadó anyag – nincsenek kötelező célok, felülírható (pl. Partnerségi Megállapodás - + 10% CO2 kibocsátás)
- Dekarbonizációs Terv strukturális problémái

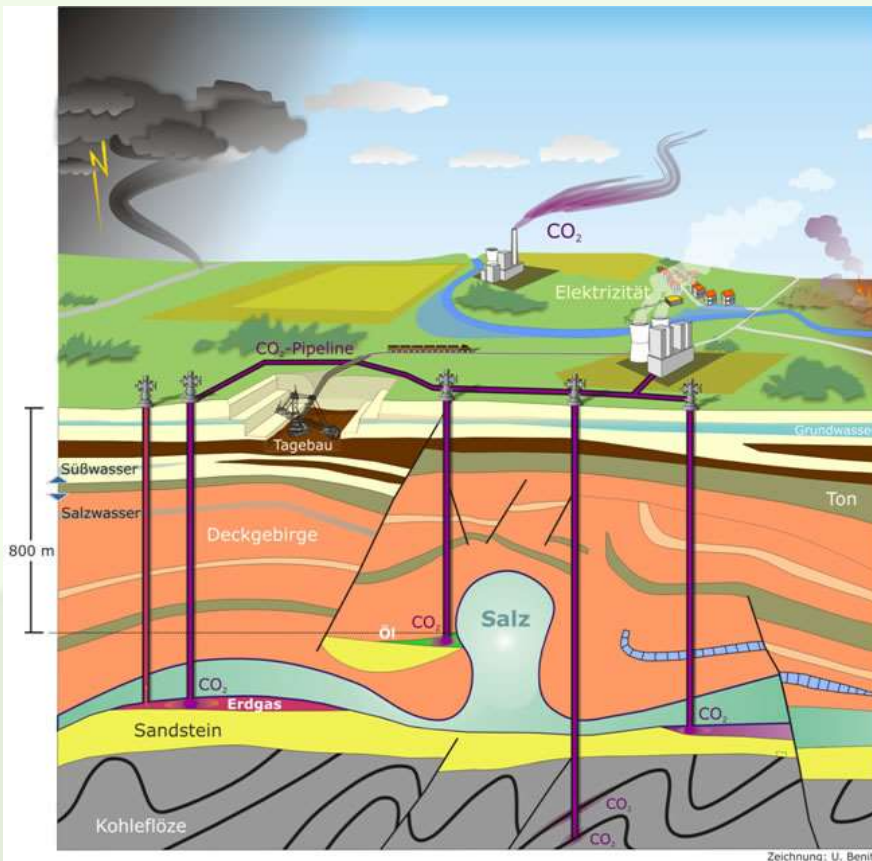
A klímaváltozás strukturális okai

- **Közgazdasági szabályozók – az energia, erőforrások korlátosságát nem közvetítik**
- **Struktúrák fogsága – energiatermelési struktúrák, településszerkezet, mezőgazdaság, ipar, közlekedés, közigazgatás**
- **Energiatermelés és felhasználás környezeti és társadalmi problémái (természeti erőforrások, kibocsátás, térhasználat, szegénység, elkényelmesedés)**
- **Hit**
- **Erkölc**

CO₂ lekötés és tárolás - CLT

- Nincs működő technológia
- 50-100% költségnövekedés
- A tárolt CO₂ stabilitása évezredes távlatban

Atomenergia

- **3-4000 mrd Ft beruházási költség**
- **Olcsó áram?**
- **Hulladéktárolás évezredekig**
- **Biztonsági kockázatok**
- **Orosz atom hazai elfogadottsága**

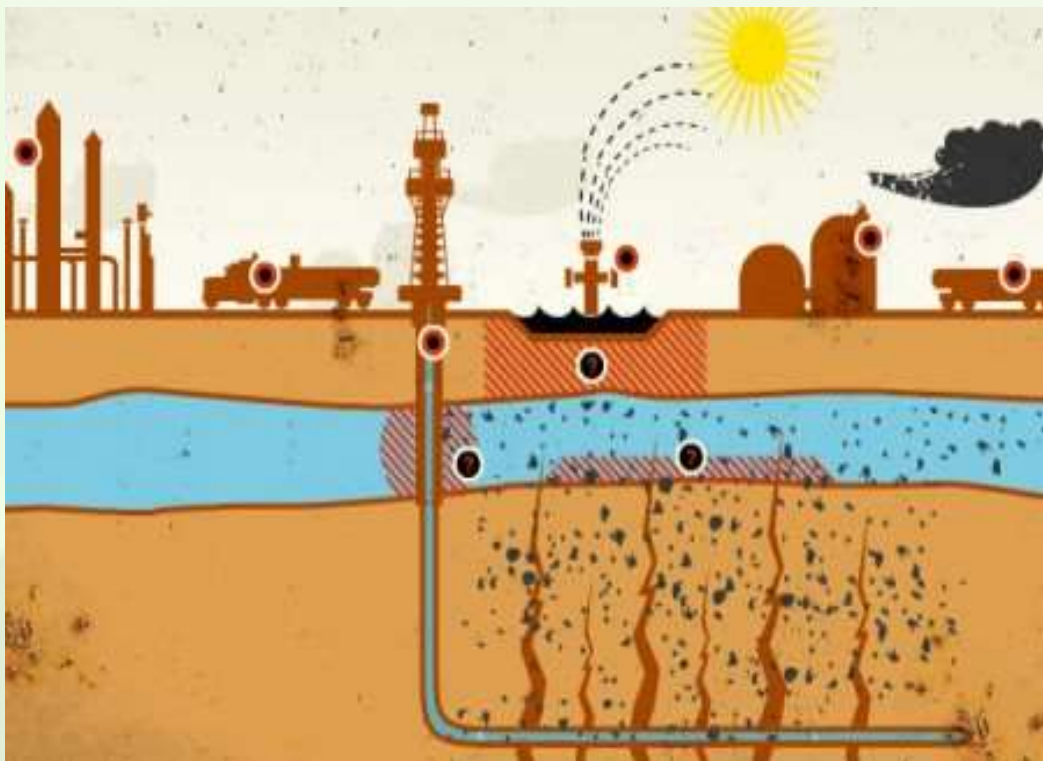
Biomassza

- **C, P,N, K szükséglet termőképességének fenntartásához**
- **művelési ág váltás biodiverzitás**
- **nem honos fajok – biodiv veszély**
- **megettérülés kérdéses (fosszilis kell a termeléshez, betakarításhoz)**

Palagáz

- mélyebben fekvő készletek, kutak kimerülése – kevésbé gazdaságos, mint US
- függőség – US, RU technológia függés
- környezeti hatások: repesztő folyadék – felszínalatti vizek, termálvizek, hulladék, földrengésveszély

Szél és napenergia

- Sokkal kevesebb átterhelés
- Kisléptékűség lehetősége
- Méltatlanul kis szerep a magyar stratégiákban

MTVSZ klímátörvény javaslata

- **Energiafelhasználás csökkentés**
- **Energia felhasználási jogok kereskedelmi rendszere**
- **Környezetbarát áruk és szolgáltatások piaca**
- **Visszatérülő Alap**

Hit – az emberi elme korlátlanságában

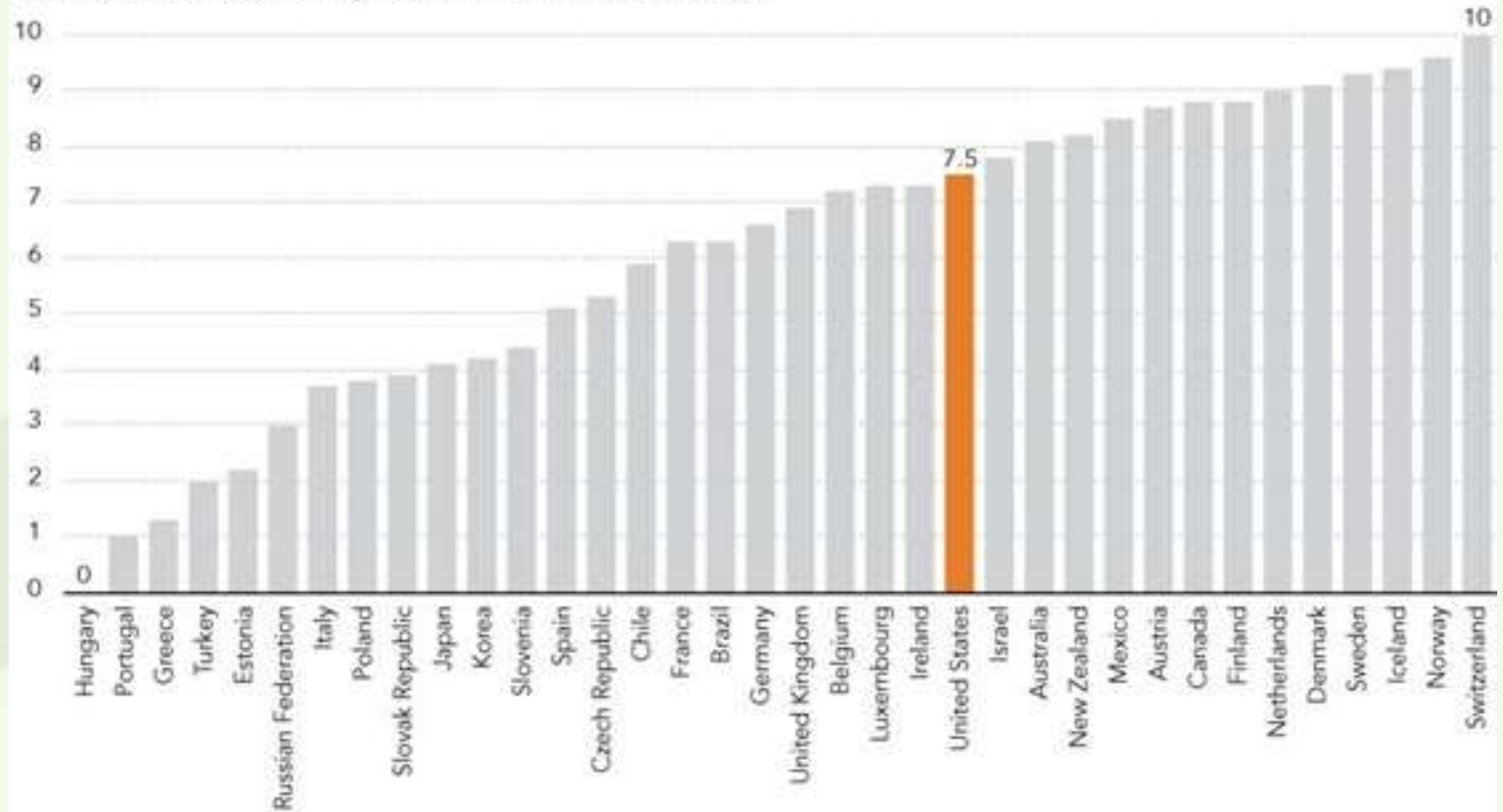

Hol a boldogság?

How The U.S. Stacks Up

Life satisfaction index (the higher the number, the more satisfied)

Erkölc

- **Felvilágosodás elűzte az erkölcsöt a gazdaságból, a vallást a közéletből**
- **A közpolitika célja az ember materiális fogyasztásának kielégítése**
- **A gazdasági folyamatok uralma a társadalom felett – minden pénzben kifejezhető áru lett és lesz**
- **Társadalmi változás: vissza az erkölcsöt a közéletbe!**
- **Egyéni változás létünk súlypontjában materiális -> spirituális felé – család, közösség, természet, Isten**

AHOL A KINCSED, OTT A SZÍVED IS!